

תערוכת זיכרונות מהשואה

תערוכה מרגשת של ציירים בני הדור השני והשלישי מתקיימת בגלריה העירונית "מכון המים" בגבעתיים.

מאת: ציפי אפלשטיין

ציפי צגלה

שוחחתי עם אוצרת התערוכה - ד"ר אביבית אגם דאלי

מה הרקע לתערוכה?

בכל שנה אני אוצרת תערוכה בנושא השואה ובכל שנה נבחר אספקט אחר. השנה אלו הם זיכרונות האומנים בדרכים מגוונות - יש מי שמצלם, יש מי שמפסל ויש מי שמצייר. בעבודות כולן בולטת ההתייחסות למשפחה, כל אחת מהזווית האישית של האומן היוצר, תוך שימוש בצילומים מקוריים שנשתמרו ובציטוטים מבית המשפחה שהופכים את היצירות לעוצמתיות ומרגשות מאוד.

הזיכרון הקולקטיבי הוא חלק אורגני מההווה החברתית, המתהווה ומשתנה ללא הרף, בהתאם לשינויים המתחוללים בחברה. הזיכרון הקולקטיבי אמנם משותף, אך כל פרט שנחשף לזיכרון זה או אחר מגדיר מחדש את הקבוצה.

בעצם, באמצעות פעולת הזיכרון מצטרף כל אומן מחדש אל הקבוצה (משפחתו, חבריו, מכריו, הישראלים, בני תרבות המערב, האנושות וכו'...)."

מהי מטרת התערוכה?

המטרה היא להעלות על נס את האינטרפרטציות האישיות של האומנים לנוכח זיכרון השואה, ובאמצעות ההתבוננות האישית להציג הווה רחבה המוכרת לרבים. זה נעשה באמצעות סיפורים שכבר נשמעו מפי קרובי משפחה של האומנים, מפי חבריהם או באמצעות המדיה. התערוכה מבקשת להציג את הפנים הרבות והמגוונות של זיכרון השואה באמנות הישראלית, באמצעות אזכור של פריטים כאלה ואחרים המשקפים רגש.

מיהם היוצרים?

היוצרים הם אומנים מתחומים שונים, בעיקר בני דור שני וגם שלישי

ענת עין דור

בחרתי להציג כאן את עבודתה של לאה וינברג "**תיבת האוצר**" (פיסול, מיצב, אסמבלאג')

כל משפחת אימה של לאה, פאולה גלב פריד, נרצחה בבירקנאו. פאולה שרדה לבדה.

בחזית ה"תיבה" הבנויה מסורגים מציגה לאה את מה שהיא מכנה - תעודת האסיר: המספר המקועקע על ידה של פאולה וכתובת המקום שבו מיינה בגדים – BIRKENAU.

מה עומד מאחורי העבודה?

לאה וינברג: יום אחד, בהיותה בבירקנאו, מצאה אימי באחד מכיסי בגדי היהודים שמיינה מעטפה ובה שמונה תמונות של בני משפחתה. פאולה ידעה שתהיה זו המזכרת היחידה ממשפחתה וחיפשה דרך לשמור על "האוצר".

בכל יום הייתה מקבלת פרוסת לחם מרוחה במרגרינה. באותו יום החליטה לוותר ולא לאכול את הפרוסה. היא חילקה אותה לשניים, מרחה מרגרינה והכניסה את המעטפה. באופן סמלי היה זה גם יום צום בעבורה.

לאה וינברג

בעבודתה בחרה לאה לשים בתוך התיבה כיכר לחם (A BREAD WITH A TASTE OF SECRET) ובתוכו תמונה ולתלות את התמונות שמצאה סביב. כך, בדרך ויזואלית מנציחה לא את בני המשפחה שנספו בשואה.

לסיכום, מדובר בתערוכה מרגשת וחשובה שבה אנחנו עדים לדרכי ההתמודדות של בני הדור השני והשלישי עם זיכרון השואה ועם הצורך להנציחה.

בלה רחנבאום

אוצרת התערוכה: ד"ר אביבית אגם דאלי;

האומנים המשתתפים:

אליה זילברברג

אנדי צ'אוש'ו

בלה רחנבאום

דובי קדמון

חיים תמיר

חנה דרור

יונתן מנשה

לאה וינברג

ללה מיגירוב

מרק פרוביזור

ענת עין דור

ציפי צגלה

רחל עוז

שולמית קופף

שלמה ישראלי

שרה חן

תום פרסמן